

יעל (פינקלשטיין) רום, (1932 - 24 במאי 2006)

מאת עמוס דור

כטייס משנה של המטוס הראשון שנחת בשדה שארם א-שייח. אחרי מבצע סיני, ב-1957, הוזמנה לעבוד כטייסת בארקיע "בתנאי שהנוסעים לא יתלוננו". רום עבדה בחברה כשלוש שנים, שנים רבות לפני שחברות תעופה מערביות החלו להעסיק נשים כטייסות. בשנת 1962 נאלצה להשתחרר משירות המלואים. איימו עליה שאם לא תבוא להשתחרר, יעצרו את השליש או ישלחו משטרה צבאית לביתה. זאת מכיוון שצה"ל פוטר אמהות משירות מילואים, אך רום לא דיווחה על לידת בתה הבכורה.

על מטוס הדקוטה אמרה רום: "דקוטה זה בית. זה מקום שמרגישים בו הכי נוח והוא נשאר בתוכך גם אם החלפת כתובת. הדקוטה תמיד שירתה אותי בנאמנות והחזרתי לה באותה מידה".

לאחר שירותה הצבאי ניהלה יעל רום את חברת אידורום, מדע וטכנולוגיה בע"מ. היא הייתה בעבר יושבת הראש של שכונת דניה בחיפה. כמו-כן הייתה פעילה גם בנושא אנטנות סלולריות.

בשנות ה-70 ניהלה רום את היחידה לקידום סטודנטים בטכניון. יחידה זו הייתה אחראית על סיוע לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים הנובעים ממוגבלויות או משרות מילואים ממושך, כמו גם על קידום סטודנטים משכבות סוציאקונומיות חלשות.

את שנותיה המאוחרות הקדישה רום לקידום נשים בישראל. היא יזמה את פרויקט נעלי"ה (נערות ללימודי הנדסה), אשר הפך ברשת אורט לפרויקט בשם "נערות אורט למאה ה-21". במסגרת פרויקט נעלי"ה מאותרות בנות בעלות יכולת במדעים בגיל חטיבת הביניים ומתוגברות מתוך מטרה להביאן לבחור במסלול בגרות הכולל לימודי פיזיקה ומתמטיקה בהקף של חמש יחידות לימוד. שיטת התגבור כוללת גם התמודדות עם דימוי עצמי נמוך, בין היתר דרך שינוי סטיגמות הקיימות אצל הורים ומורים בקשר ליכולת מתמטית פחותה של בנות.

מטרתה של רום לא הייתה רק עידוד נשים לכיוונים טכנולוגיים, כי אם עידוד נשים להובלה ומנהיגות באופן כללי.

כחצי שנה לפני פטירתה העניק מפקד חיל-האוויר, האלוף אליעזר שקדי, כנפי זהב המציינות 50 שנה לסיום קורס-הטיס שלה ושל חבריה לקורס.

יעל רום נפטרה ממחלת הסרטן ב-24 במאי 2006.

יהי זכרה ברוך

הטייסת הראשונה שסיימה קורס טיס בחיל האוויר הישראלי. הטייסת הראשונה שעברה קורס טיס צבאי מלא בעולם המערבי בכלל ובחיל האוויר הישראלי בפרט (בוגרת קורס הטיס החמישי של חיל האוויר הישראלי) והוסמכה לקברניטה. הטייסת הראשונה שטסה בטיסה מבצעית מעבר לקווי האויב והטייסת הראשונה שהטיסה מטוסים בחברת תעופה סדירה (ארקיע). שירתה כטייסת דקוטה ונטלה חלק במבצע קדש.

יעל רום סיימה את לימודי התיכון ביולי 1950. בעת שהמתינה לקורס מפקדי פלוגות גדנ"ע ועבדה בחדר האוכל של בסיס הגדנ"ע בשייח מוניס גילו את אוזנה שני טייסים שהדריכו בגדנ"ע אוויר כי התנדבות לקורס טיס תבטל ניתובה לקורס מפקדי הגדנ"ע. הם הציעו לה להצטרף לקבוצת הגדנ"עים שיצאו למבדקי טיס בתל-נוף. יעל עברה את המבדקים וסופחה לבית הספר לטיסה, יחד עם עוד 29 גדנ"עים שלמדו במעמד של נספחים

רק 7 גדנ"עים עברו את השלב המכין, שארך 3 חודשים, והמשיכו לקורס הראשוני בו טסו על מטוסי סטירמן. לאחר טיסת הסולו נותרו רק שלושה. בתום הקורס הראשוני הוצע לשלושת הגדנ"עים להתנדב לחיל האוויר. בסיום קורס הטייס (רום דורגה שנייה מבין מסיימי הקורס) צורפה רום לקורס הסבה למטוסים דו-מנועיים, לקראת שיבוץ כטייסים במטוסי קרב-הפצצה מסוג מוסקיטו. בתום קורס ההסבה הוכשרה רום כמדריכת טיסה. היא נשלחה להדריך בגדנ"ע אוויר, במסגרת התוכנית המקורית לפיה צורפו הגדנ"עים לקורס הטייס.

במשך חצי שנה ניסתה רום לעבור חזרה לחיל האוויר כטייסת תובלה ונדחתה בתרוצים שונים, עד שעברה. בשנת 1953 הגיעה לטייסת הדקוטות. רום שירתה כטייסת מן המניין, רוב הזמן במטוסי תובלה מסוג דקוטה, עליהם צברה 1500 שעות טיסה. לאחר השחרור משירות הקבע המשיכה לטוס בשירות מילואים מלא, גם לאחר שנישאה והפכה לאם.

במבצע קדש (1956), בגיל 24, הייתה סגן במילואים, כאשר הצניחה כוחות במעבר המיתלה במסגרת מבצע מכבש (29.10.1956). היא הייתה טייסת משנה במטוס הדקוטה אשר הוביל את הרביעייה הראשונה, לצידו של יעקב אבישר. מן המטוס שהטיסה צנחו רפול, קצין המודיעין שלו ומפקד הפלוגה. 48 שעות לאחר ההצנחה חזרה כדי לחלץ פצועים.

רום שימשה טייסת גם בהצנחה בא-טור (3.11.1956), בה הטיסה כח צנחנים בפיקודו של מוטה גור לפעולה מעבר לקווי אויב. רום שימשה גם

